

System kontroli procedur środowiskowych

1. W ostatnim okresie do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego napływają liczne sygnały ze strony podmiotów ubiegających się o dofinansowanie oraz służb wydziałów środowiskowych w urzędach organów wydających decyzje środowiskowe, że w stosunku do potencjalnych beneficjentów stawiane są przez instytucje właściwe do oceny wniosków o dofinansowanie projektów nieuzasadnione wymogi środowiskowe w związku z ubieganiem się o dotacje ze środków UE. Powoduje to dodatkowe obciążenie administracyjne po stronie beneficjentów oraz organów wydających decyzje środowiskowe oraz spowalnia proces absorpcji środków UE.
2. W związku powyższym i w celu zapewnienia jednolitego stosowania *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych (M. P. Nr 48, poz. 433)* należy przekazać wyjaśnienia w odniesieniu do najistotniejszych kwestii związanych z systemem kontroli projektów ubiegających się o dofinansowanie ze środków UE

Cele systemu kontroli procedur środowiskowych

3. System kontroli procedur środowiskowych w ramach ubiegania się o dofinansowanie z programów operacyjnych powinien gwarantować, że:
 - a) z jednej strony – dofinansowanie jest przyznawane na realizację projektów spełniających wymogi prawne w zakresie procedur związanych z ochroną środowiska,
 - b) z drugiej strony – że w stosunku do beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie ze środków UE nie są stawiane przez właściwe instytucje nieuzasadnione wymagania związane z procedurami środowiskowymi, które mogą spowolnić lub nawet zablokować proces absorpcji środków UE.

Wymogi w zakresie dokumentacji środowiskowej dla projektów

4. Należy podkreślić, że właściwą dokumentację środowiskową na potrzeby ubiegania się o dofinansowanie są zobowiązani dostarczyć jedynie ci beneficjenci, których projekty łącznie spełniają następujące warunki:
 - a) stanowią przedsięwzięcie w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 13) ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199 poz. 1227 z zm. -dalej: ustawa OOS) oraz
 - b) przedsięwzięcie należy do kategorii przedsięwzięć wskazanych w art. 59 ustawy OOS (tzw. I, II lub III grupa).
5. W świetle powyższego, jako nieuzasadnioną należy ocenić praktykę wymagania przez instytucje przyznające dofinansowanie jakiegokolwiek dokumentacji środowiskowej od beneficjentów, którzy będą realizować projekty, które nie stanowią przedsięwzięć w ww. rozumieniu (np. zakup sprzętu biurowego, prowadzenie szkoleń, termomodernizacja budynków i in.). Dla tego typu projektów, na podstawie oświadczenia beneficjenta, Załącznik 1a do Wytycznych MRR należy wypełniać jedynie w ograniczonym zakresie bez wymagania dodatkowych dokumentów środowiskowych.

Zakres procedur środowiskowych

6. O zakresie szczegółowości niezbędnych procedur środowiskowych dla konkretnego przedsięwzięcia (np. czy wymagane jest sporządzenie raportu OOS) decydują organy właściwe do wydania rozstrzygnięć w postępowaniu administracyjnym w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i instytucje przyznające dofinansowanie nie mają prawa tego kwestionować.

7. W świetle powyższego jako nieuzasadnioną należy ocenić praktykę wymagania przez instytucje przyznające dofinansowanie dostarczenia przez beneficjenta raportu OOS chociaż w ramach postępowania w przedmiocie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwe organy uznały, że raport OOS nie jest konieczny.

Wady w zakresie OOS i ocena ich istotności

8. Należy wskazać na konieczność zindywidualizowanego podejścia pod względem prawidłowości procedur środowiskowych w poszczególnych projektach ubiegających się o dofinansowanie oraz o stosowanie w ramach oceny projektów, tam gdzie jest to możliwe, podejścia korzystnego dla beneficjentów, które umożliwi wyrażenie zgody na przyznanie dofinansowania. Należy brać pod uwagę, że znaczna część problemów, które mają beneficjenci wynika z nieprawidłowej transpozycji krajowych przepisów prawnych z zakresu ocen oddziaływania na środowisko lub postępowania organów administracji, na które beneficjenci nie mają wpływu. Z tego względu, w przypadku stwierdzenia określonych braków w dokumentacji środowiskowej nie mających istotnego charakteru, właściwe instytucje przyznające dofinansowanie mogą umożliwić beneficjentom podjęcie określonych działań naprawczych poprzez złożenie odpowiednich dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów środowiskowych (oświadczenia beneficjenta, pisma właściwych organów). Odmowa dofinansowania powinna mieć miejsce jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach kiedy procedury środowiskowe zostały naruszone w sposób rażący i niemożliwy do naprawienia.